

Nya trädslag kan ge god avkastning

Bild: ERIK LINDBERG

Samma träd, fast ändå inte. Vanlig värtbjörk visas till höger. Masurbjörken har en egenskap som gör att cellerna växer oregelbundet, vilket gör att ytan under barken påminner om valnöt.

SÄVSJÖ

Efter att stormen Gudrun och Per dragit fram finns det en möjlighet att nyplantera en mängd olika trädslag för att öka den biologiska mångfalden. Att tänka till om vilket trädslag man ska sätta kan dessutom ge en hög avkastning i framtiden.

Bengt-Elis Pettersson, skogsägare och landsbygdsutvecklare sysslar med import av plantor från Finland. Efter att stormarna förstört miljontals kubikmeter virke i landet tycker han att det kan vara en bra idé att fundera extra på vad man ska nyplantera. Att ett trädslag har använts på platsen behöver inte betyda att det alltid måste finnas där.

– Skogsägare har nu möjligheten att ståndortsanpassa skogsbruket, att sätta rätt växtslag på rätt plats, berättar Pettersson.

Masurbjörkar

Han flaggar naturligtvis lite extra för masurbjörkar, som hans företag har importerat länge.

Pettersson berättar att masurbjörkarna är en variant av den vanliga värtbjörken, men att en genetiskt betingad egenskap gör att cellerna växer olika snabbt. Detta skapar ett fint mönster i virket som gör träslaget mycket attraktivt för fanertillverkning. Att hitta trädet naturligt i skogen går, men det är mycket ovanligt.

Därför är de plantor som säljs, och som Pettersson importerar klonade från andra träd, vilket enligt honom

bara görs på två platser i Norden.

Mer skötsel ger pengar

Masurbjörken är ett exklusivt virke som säljs på stock. Omloppstiden, den tid det tar innan trädet ska avverkas är cirka 50 år.

Granar tar jämförelsevis 80 år, och tallars omloppstid är cirka 110 år. Priset på fint virke ligger i dagens läge på runt 30 000 kronor per kubikmeter.

Nackdelen med björkarna är att de till skillnad mot barrträden kräver mycket skötsel.

Träden behöver kvistas och vilt kan lättare skada stammarna. Står man ut med det och håller efter skogen kan man dock få ut en mycket god avkastning vid avverkningen, menar Pettersson.

– Om man har ett hektar mark och sätter ut minst 350 plantor masurbjörk som avverkas efter femtio år, får man 1,3 miljoner kronor med dagens värde. Om man sätter lika mycket granplantor får man hålla på i ett tusen år för att nå samma avkastning.

Med tanke på att träden kräver mera skötsel ger Pettersson en liten "utbildning" där man får titta på hans egna plantager och få tips om man är intresserad av att köpa in trädet.

Han är medveten om svårigheten att hålla en storproduktion av dessa träd för en markägare, men tycker att två till tre hektar inte är ett omöjligt omfång att avvara, vilket han tror både skulle gynna den enskilda ekonomin såväl som den naturliga mångfalden.

Erik Lindeberg

erik.lindeberg@smt.se 0382-102 63

Bengt-Elis Pettersson inspekterar en masurbjörk på sin plantering. Björkarna kräver god skötsel, men kan betinga ett mycket bra pris när de avverkas.